

Programování v C++ 2, 7. cvičení

spojový seznam

Vladimír Jarý¹

¹Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská
České vysoké učení technické v Praze

Zimní semestr 2020/2021

Přehled

- 1 Dědičnost
- 2 Spojový seznam a iterátor seznamu

Shrnutí minule procvičené látky

Dědění a polymorfismus

- potomek může zastoupit předka
- ukazatel na potomka může zastoupit ukazatel na předka
- časná a pozdní vazba
- virtuální metody
- čistě virtuální metody a abstraktní třídy
- grafické objekty
  - abstraktní třída `Go` jako společný předek
  - obsahuje čistě virtuální metodu `nakresli()`
  - odvozené třídy (`Bod`, `Usecka`) ji musí implementovat
  - použití ukazatele na společného předka `Go*`

Zadání

Zadání příkladu

Napište třídu `List`, která bude implementovat obousměrně zřetězený seznam. Do třídy doplňte metody pro vložení a odebrání prvku na koncích seznamu a metodu, která odstraní ze seznamu všechny prvky. Dále napište abstraktní třídu `Iterator` a od ní odvodte třídu `ListIterator`, která bude implementovat iterátor nad seznamem.

Prvek seznamu

- potřeba použít deklaraci **friend**
- vytvoření nového typu přejmenování

```
1 typedef int Data;  
2 class Element{  
3     Data data;  
4     Element *prev. *next;  
5 public:  
6     Element(Data d);  
7     void setData(Data &d);  
8     Data getData() const;  
9     void print() const;  
10    friend class List;  
11 };
```

Vytvoření seznamu

```
1  class List{
2      Element *first, *last;
3      unsigned int counter; //pocet prvku
4      void init(); //inicializace seznamu
5  public:
6      List(); //konstruktor
7      List(const List &other); //kopirovaci
8      //dalsi verejne metody...
9  };
```

- 1 vytvoř nový prvek a jeho adresu ulož do hlavy
- 2 vytvoř nový prvek a jeho adresu ulož do zarážky
- 3 hlavu zapoj před zarážku, za hlavu zapoj zarážku
- 4 nastav počet prvků na 0
- 5 využití inicializační části konstruktoru

Vytvoření seznamu

```
1 void List::init() {
2     first->next = last;
3     last->prev = first;
4 }
5
6 List::List()
7 : first(new Element(0)), last(new Element(0)),
8   counter(0)
9 {
10    init();
11 }
```

Kopírovací konstruktor

- implicitní kopírovací konstruktor vytváří mělkou kopii
- potřeba hluboká kopie - zkopírovat data prvek po prvku z originálu

```
1 List::List(const List &other)
2 : first(new Element(0)), last(new Element(0)), counter(0)
3 {
4     init();
5     copyFrom(other);
6 }
7
8 void List::copyFrom(const List &source) {
9     Element *curr = source.first->next;
10    while(curr!=source.last) {
11        this->pushBack(curr->data);
12        curr=curr->next;
13    }
14 }
```


Přidání prvku na konec seznamu

- 1 data ulož do zarážky
- 2 vytvoř nový prvek a zapoj jej za zarážku
- 3 před nově vytvořený prvek zapojte zarážku
- 4 zarážku posuň na nově vytvořený prvek

```
1 void List::pushBack(Data &d) {  
2     last->setData(d);  
3     last->next = new Element(0);  
4     last->next->prev = last;  
5     last=last->next;  
6     counter++;  
7 }
```

- alokace paměti může selhat!

Odstranění posledního prvku

- 1 posuň zadní zarážku na předchůdce
- 2 smaž původní zadní zarážku
- 3 v nové zarážce vynuluj ukazatel na následníka

```
1 void List::popBack() {  
2     last = last->prev;  
3     delete last->next;  
4     last->next = nullptr;  
5     counter--;  
6 }
```

Přidání na začátek a smazání ze začátku:

- nahradit `first` za `last` a naopak
- nahradit `prev` za `next` a naopak

Tisk seznamu

- 1 pomocný ukazatel p nastavte na hlavu seznamu
- 2 dokud je p různé od zarážky:
  - 1 tiskni data z prvku p
  - 2 prvek p posuň na následníka

```
1 void List::print() const{
2     for(Element *p = first->next; p!=last;
3         p = p->next){
4         p->print();
5     }
6 }
```

Čištění seznamu

- čištění = vymazání všech prvků s užitečnými daty
- dokud není seznam prázdný, maž první prvek

```
1 bool List::empty() const {  
2     return (counter == 0);  
3 }  
4  
5 void List::clear() {  
6     while (!empty())  
7         popFront();  
8 }
```

Destruktor:

- smaž všechny prvky s užitečnými daty
- smaž obě zarážky

Implementace fronty

- možnosti implementace fronty:
  - 1 pomocí pole
  - 2 pomocí spojového seznamu
- návrhový vzor *adaptér*
- využití seznamu jako podkladové datové struktury
- skládání objektů
  - seznam jako soukromý atribut fronty
  - metody fronty využívají metody seznamu

Implementace fronty

```
1 class Queue{
2     List *list;
3 public:
4     Queue(){list = new List;}
5     ~Queue(){delete list;}
6     bool empty() const{
7         return list->empty();
8     }
9     void push(Data &d){
10        list->pushBack(d);
11    }
12    Data front() const{
13        return list->front();
14    }
15    void pop(){
16        list->popFront();
17    }
18 };
```

Závěr

Shrnutí

- objektová implementace spojového seznamu
- konstruktor, kopírovací konstruktor
- destruktork
- přidání prvků na konec a začátek seznamu
- odstranění prvků z konce a začátku seznamu
- tisk seznamu
- implementace fronty
  - návrhový vzor adaptér
  - využití skládání objektů